

Б. Патон, президент НАН України, академік НАН України:

«...Рік був насичений вагомими подіями. <...> Для координації спільної роботи з іншими науковими організаціями академія брала активну участь у роботі Ради Міжнародної асоціації академій наук, Ради Євразійської асоціації університетів, Ради президентів академій наук України.

Слід сказати, що в минулому році проведено ряд заходів щодо поглиблення співпраці між НАН України та АН Туркменістану. Зокрема, у березні 2012 р. затверджено Програму співробітництва між Національною академією наук України й Академією наук Туркменістану в галузі науки й технологій, у червні українські вчені брали участь у роботі Міжнародної виставки і наукової конференції в Ашгабаті, а у вересні було проведено третє засідання Міжурядової українсько-туркменської комісії.

Відзначу активну участь академії в проведенні днів науки та освіти Російської Федерації в Україні. Під час проведення заходів було обговорено перспективи розвитку російсько-українського науково-технічного співробітництва. Тоді ж було прийнято рішення щодо організації Міжнародного кластера “Міждисциплінарні наукоємні технології”. Це дасть змогу об’єднати зусилля для прискорення розвитку інноваційних технологій у галузях енергетики, ядерної медицини, наноіндустрії та ін.

<...> Розвиток міжнародних зв’язків є одним із пріоритетних напрямів діяльності академії. І зараз найбільш важливу роль набуває участь наших науковців у різноманітних міжнародних програмах і проектах. Про деякі з них розповім докладніше. Так, установами НАН України протягом багатьох років у співпраці з Європейським центром ядерних досліджень (ЦЕРН) та Об’єднаним інститутом ядерних досліджень (ОІЯД) здійснюються важливі міждисциплінарні наукові дослідження в галузі фізики високих енергій і ядерної фізики. Учені НАН України були задіяні й продовжують брати участь як у розробці наукових програм і модернізації обладнання колайдери, так і в постановці, здійсненні експериментів на ньому та обробці одержаних даних. Що дуже важливо, уже прийнято позитивне рішення щодо набуття Україною статусу держави – асоційованого члена ЦЕРН. Зараз готується остаточний текст угоди для підписання офіційних документів.

Зазначу також, що в рамках головування України в поточному році в Центральноевропейській ініціативі нашої академії було запропоновано набути членства в Міжнародному центрі генної інженерії і біотехнології, що діє в м. Трієст (Італійська Республіка) під егідою ООН. Ми дали попередню згоду на це. Адже участь НАН України в діяльності цього центру дасть змогу вченим академії одержувати гранти, стипендії, брати участь у наукових

форумах, що проводитимуться в рамках центру, а також одержувати інформацію про новітні досягнення зарубіжних учених у цих областях науки. На сьогодні здійснюється підготовка пакета документів, необхідних для дотримання всіх внутрішньодержавних процедур оформлення членства.

Слід також відзначити діяльність академії, пов'язану з участю України в реалізації Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону (СДР). Ця стратегія дає державам Придунав'я орієнтири для забезпечення інфраструктурного, екологічного, соціально-економічного та інституційного розвитку регіону. І є вже перші результати. Зокрема, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень нашої академії увійшов до складу консорціуму міжнародного проекту з координації розвитку науково-технічного співробітництва з країнами Дунайського регіону.

Важливе значення мають багаторічні спільні наукові дослідження українських, білоруських і польських учених, за результатами яких створено міжнародний транскордонний біосферний резерват ЮНЕСКО "Західне Полісся". Відповідну міждержавну білорусько-польсько-українську угоду стосовно створення і забезпечення функціонування цього резервату було підписано ще у 2011 р. міністрами навколишнього середовища трьох країн. Минулого року восени у Варшаві відбулася урочиста інавгурація створеного заповідника. Зазначу, що функціонування транскордонного біосферного резервату ЮНЕСКО "Західне Полісся" сприятиме вирішенню проблеми збереження унікальних природних комплексів Полісся і забезпечення сталого розвитку регіону. У перспективі вчені трьох країн на прикладі створеного біосферного резервату планують проведення різнопланових наукових досліджень у Поліському регіоні. Сьогодні українські вчені разом з білоруськими й польськими колегами із залученням відповідних міністерств і відомств трьох країн працюють над створенням Координаційної ради резервату ЮНЕСКО "Західне Полісся", а також готують пропозиції щодо розробки плану керування ним.

У 2012 р. також проводилася активна науково-дослідна робота щодо реалізації проектів конкурсу ERA-WIDE VII Рамкової програми ЄС (FP7). Нагадаю, що за результатами конкурсу було підтримано п'ять проектів від України. COMBIOM, START, NANOTWINNING, ERAIHM, SUCCESS. Вони спрямовані на підвищення співробітництва України та Європейського Союзу в галузях біомедицини, надтвердих матеріалів, нанонауки, нанотехнологій, матеріалів і нових виробничих технологій.

Без сумніву всі зазначені, а також інші міжнародні проекти мають дуже важливе значення, оскільки відіграють важливу роль для стимулювання

інноваційної діяльності наших установ, їх інтеграції у світовий науково-дослідний простір» *(За підсумками року. Інтерв'ю президента НАН України академіка НАН України Б. Патона журналу «Вісник Національної академії наук України» / Розмову вела співробітниця прес-служби НАН України Т. Кузьменко // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2012. – 29.12).*